УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Головатого Олександра Петровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 3 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України

К и ї в
14 жовтня 2026 року
№ 280-3(I)/2026

Справа № 3-272/2026(537/26)

Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Петришина Олександра Віталійовича – головуючого,
Олійник Алли Сергіївни – доповідача,
Совгирі Ольги Володимирівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Головатого Олександра Петровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 3 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Олійник А.С. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. До Конституційного Суду України звернувся Головатий О.П. із клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) пункт 2 частини третьої статті 389, пункт 3 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Згідно з пунктом 2 частини третьої статті 389 Кодексу не підлягають касаційному оскарженню:

„судові рішення у малозначних справах та у справах з ціною позову, що не перевищує двохсот п'ятдесяти розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, крім випадків, якщо:

а) касаційна скарга стосується питання права, яке має фундаментальне значення для формування єдиної правозастосовчої практики;

б) особа, яка подає касаційну скаргу, відповідно до цього Кодексу позбавлена можливості спростувати обставини, встановлені оскарженим судовим рішенням, при розгляді іншої справи;

в) справа становить значний суспільний інтерес або має виняткове значення для учасника справи, який подає касаційну скаргу;

г) суд першої інстанції відніс справу до категорії малозначних помилково".

Відповідно до пункту 3 частини другої статті 394 Кодексу суд відмовляє у відкритті касаційного провадження у справі, якщо „є постанова про залишення касаційної скарги цієї особи без задоволення або ухвала про відмову у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою цієї особи на це саме судове рішення".

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

У грудні 2024 року Головатий О.П. звернувся з позовом до Національного музею народної архітектури та побуту України про поновлення на роботі та стягнення середнього заробітку за час вимушеного прогулу.

Голосіївський районний суд міста Києва рішенням від 21 листопада 2025 року, залишеним без змін постановою Київського апеляційного суду від 23 квітня 2026 року, у позові відмовив.

Верховний Суд ухвалою від 1 липня 2026 року відмовив у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Головатого О.П. на рішення Голосіївського районного суду міста Києва від 21 листопада 2025 року та постанову Київського апеляційного суду від 23 квітня 2026 року.

Верховний Суд керувався тим, що „Головатий О.П. вже звертався до Верховного Суду із касаційною скаргою на рішення Голосіївського районного суду міста Києва від 21 листопада 2025 року та постанову Київського апеляційного суду від 23 квітня 2026 року і суд касаційної інстанції постановив ухвалу про відмову у відкритті касаційного провадження у цій справі, а тому відсутні правові підстави для розгляду повторно поданої касаційної скарги на вказані судові рішення“.

3. Суб’єкт права на конституційну скаргу стверджує, що оспорювані приписи Кодексу створюють „надмірне обмеження права на судовий захист, гарантованого статтею 55 Конституції України“, що „не відповідає вимогам верховенства права, закріпленим статтею 8 Конституції України, та у конкретній справі зачіпає гарантію захисту від незаконного звільнення, передбачену статтею 43 Конституції України“.

На підтвердження своєї позиції автор клопотання посилається на приписи Конституції України, Кодексу, а також на судові рішення у своїй справі.

4. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України керується таким.

4.1. Згідно з пунктом 6 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ підставами для відмови у відкритті конституційного провадження у справі є, зокрема, наявність рішення Конституційного Суду України щодо того самого предмета конституційної скарги.

Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України зауважує, що Конституційний Суд України ухвалив Рішення від 22 листопада 2023 року № 10-р(II)/2023, яким, зокрема, визнав таким, що відповідає Конституції України (є конституційним), пункт 2 частини третьої статті 389 Кодексу.

Отже, конституційна скарга Головатого О.П. щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 2 частини третьої статті 389

Кодексу стосується того самого предмета, щодо якого вже є рішення Конституційного Суду України, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 6 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – наявність рішення Конституційного Суду України щодо того самого предмета конституційної скарги.

4.2. Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Зі змісту конституційної скарги вбачається, що суб'єкт права на конституційну скаргу не навів обґрунтування тверджень щодо неконституційності пункту 3 частини другої статті 394 Кодексу, а фактично висловив незгоду із законодавчим урегулюванням питання щодо підстав для відмови у відкритті касаційного провадження та з остаточним судовим рішенням у своїй справі.

Конституційний Суд України неодноразово зазначав, що висловлення незгоди із судовими рішеннями не можна вважати обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних приписів закону [ухвали Другого сенату Конституційного Суду України від 6 червня 2018 року № 17-у(II)/2018, від 23 лютого 2022 року № 5-у(II)/2022, від 7 вересня 2022 року № 5-уп(II)/2022].

Наведене свідчить про те, що конституційна скарга Головатого О.П. щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 3 частини другої статті 394 Кодексу не відповідає вимогам статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151[1], 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Головатого Олександра Петровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 2 частини третьої статті 389 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 6 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – наявність рішення Конституційного Суду України щодо того самого предмета конституційної скарги; пункту 3 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

Секретаріат Конституційного Суду України № 1

ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ